

7.1 Jazyk a jazyková komunikace

7.1.4 Ruský jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
3	3	3	3

Charakteristika předmětu

A. Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk vychází z obsahu vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, oboru Další cizí jazyk v RVP G.

Obsahem předmětu je výuka ruského jazyka dle Společného evropského referenčního rámce pro úroveň B1.

Výuka probíhá v 1. - 4. ročníku studia s dotací 3 hodiny týdně. Žáci si volí předmět Ruský jazyk jako Další cizí jazyk. Vyučování probíhá v jazykových učebnách, v počítačových učebnách nebo ve třídách. Ve vyučovacím předmětu Ruský jazyk se používají zejména tyto metody výuky: výkladové hodiny propojené diskusemi, prezentace žáků, aktivizační metody, dialogická cvičení, četba textů a práce s texty, překlady, shrnutí, vyjádření vlastního názoru na základě přečteného, práce ve dvojicích, skupinová práce, písemný projev, práce se slovníky, poslech s porozuměním. Cílem výuky je osvojení jazykových znalostí a dovedností, získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném jazyce, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací a práce s nimi. Důraz je kladen především na komunikační schopnosti žáků. Cílem je, aby se žáci dokázali dorozumět v běžných životních situacích a uměli hovořit o jednoduchých tématech. Nedílnou součástí cílových znalostí žáků je rovněž dovednost vyjádřit se i písemnou formou. Důležité je i pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů. Vyučující se věnují nadaným žákům, nabízejí jim možnost účasti na jazykových soutěžích a četby knih v originále. Výuka probíhá jako komplexní proces, nácvik jednotlivých dovedností (receptivní, produktivní a interaktivní) se prolíná celým studiem.

B. Výchové a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojení azbuky, ke čtení ruského textu, k napsání srozumitelných sdělení a k samostatnému ústnímu projevu;
- vedením výuky v ruském jazyce podporuje žáky v tom, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě dokázali samostatně a správně komunikovat v ruském jazyce;
- zadáváním samostatné práce vede žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapa, časopisy aj.), dále vede žáky ke správnému používání překladových a jiných slovníků;
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směřuje k osvojení slovní zásoby a pravopisu, a také k osvojení správných učebních návyků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje modelové situace, ve kterých se žák může ocitnout, a podněcuje žáka k využití jeho individuálních schopností, fantazie, představivosti a získaných vědomostí k řešení těchto situací;
- vede žáky k práci s texty, k využití představivosti, intuice a dovedností k odhadnutí významu neznámých slov;
- vede žáky ke schopnosti interpretovat získané informace a formulovat názory ústně i písemně.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává řečová cvičení a vede žáky k otevřenosti a ke schopnosti odlišit podstatné informace od nepodstatných;
- vede žáky k využívání komunikativních dovedností při setkání s rodilými mluvčími a ke komunikaci na konkrétní témata;
- učí žáky interpretovat texty, trénuje s nimi typové úlohy zaměřené na čtení s porozuměním.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky zadáváním skupinových činností k rozvíjení schopnosti spolupracovat a podporuje tím vytváření hodnotných mezilidských vztahů;
- zapojuje do výuky jazykové hry, které využívají hravosti mladých lidí.

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje v zadaných písemných projevech zájem žáka o dění ve třídě, ve škole, v místě bydliště, celé společnosti;
- soustavnou kontrolou vede žáka k plnění jeho povinností i k sebehodnocení chování.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáka k rozvíjení osobní aktivity a tvořivosti a k dosažení stanovených cílů;
- pomáhá žákům odhalit jejich schopnosti a rozvíjí je pomocí školních i celostátních soutěží.

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k samostatnému, smysluplnému a efektivnímu využívání informačních technologií za účelem lepšího osvojení si cizího jazyka;
- směřuje studenty k formálním a etickým zásadám práce s digitálními zařízeními;
- umožňuje žákům tvořit vlastní digitální materiály (např. prezentace) a doplňovat je vhodně fotografiemi a obrázky se zřetelem na autorská práva;
- učí žáky porovnávat, konfrontovat a interpretovat vyhledaná data z různých digitálních zdrojů.

1. ročník

3 hodiny týdně

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Osvojování zvukové stránky jazyka a intonace vět
Postupné čtení tiskací a psané azbuky
Věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě
Základní a řadové číslovky
Slovesa v přítomném a minulém čase
Podstatná jména
Zájmena
Slovesné a předložkové vazby
Větné konstrukce vyjadřující potřebnost

Tematické okruhy

Oslovování, pozdravy, seznámení
Rodina
Národnosti, jazyky
Povolání
Roční období, volný čas
Škola vyučování
Nakupování
Bydlení

Ústní projev

Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích
Reprodukce krátkého textu
Obměňování a tvoření vlastních dialogů

Písemný projev

Odstupňovaný nácvik psaní ruské azbuky
Čtení slov a textů v psacím písmu
Vhodné diktáty
Opisy psaného textu, přepisy tiskacího textu
Jednoduchá sdělení – krátký dopis, psaní adresy, inzerát a odpověď na inzerát
Písemné sdělení o sobě a své rodině

Reálie Ruska

Dílčí zajímavosti

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě
Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

2. ročník

3 hodiny týdně

Očekávané výstupy

Žák:

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy
- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Nácvik správné výslovnosti tvrdých a měkkých hlásek, slovního přízvuku, intonace větných konstrukcí
Slovesa v budoucím čase, zvrtná slovesa
Podstatná jména
Přídavná jména
Zájmena
Slovesné a předložkové vazby
Časové údaje
Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost a potřebnost

Tematické okruhy

Orientace ve městě
Jídlo, stravování
Cestování
Mé město
Vzhled a povahové vlastnosti člověka
Denní režim, časové údaje
Svátky, tradice
Orientace ve městě
Petrohrad

Ústní projev

Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu
Dialogy na běžná témata každodenního života
Vyjadřování názorů na osobní vlastnosti lidí
Vyjádření příčiny, vzájemnosti, nutnosti
Krátké oznámení
Reprodukce kratšího textu

Písemný projev:

Osobní dopis
Stručný popis
Vypravování
Vhodné diktáty
Písemné překlady slovních spojení a vět

Reálie Ruska

Dílčí zajímavosti

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě
Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

3. ročník

3 hodiny týdně

Očekávané výstupy

Žák:

- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou
- sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení
- využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Výslovnost, intonace vět, redukce nepřízvučných samohlásek
Podstatná jména
Slovesa
Slovesné a předložkové vazby
Větné konstrukce s výrazy vyjadřující nutnost, potřebnost, možnost, nemožnost
Neurčitá zájmena a příslovce
Stupňování přídavných jmen a příslovčí

Tematické okruhy

Zdraví
Životní styl
Oblečení, móda
Koničky
Umění
Česká republika, Praha
Můj region

Ústní projev

Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu
Dialogy na běžná témata každodenního života
Vyjádření příčiny, nutnosti, možnosti, nemožnosti
Zdůvodňování vlastních stanovisek
Reprodukce kratšího textu

Písemný projev

Inzerát
Osobní dopis
Vhodné diktáty
Písemné překlady slovních spojení a vět

Reálie Ruska

Dílčí zajímavosti

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace
Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

4. ročník

3 hodiny týdně

Očekávané výstupy

Žák:

- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma
- reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů
- s jistotou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby
- zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma

Učivo

Jazykové prostředky a funkce

Podstatná jména
Přídavná jména
Slovesa
Předložkové a slovesné vazby
Zájmena
Účelové a předmětné věty
Věty se sponovými slovesy
Vazby s infinitivem

Tematické okruhy

Zaměstnání
Rusko, Moskva
Příroda, ekologie
Významné osobnosti Ruska
Vzdělávací systém, studium cizích jazyků
Sport
Média

Ústní projev

Shrnutí vyslechnutého/přečteného projevu
Dialogy na běžná témata každodenního života
Zdůvodňování vlastních stanovisek
Samostatný ústní projev
Reprodukce kratšího textu

Písemný projev

Vyplňování žádosti
Inzerát k bydlení
Osobní dopis
Vyprávění
Mail
Písemné překlady slovních spojení a vět

Reálie Ruska

Dílčí zajímavosti

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace

Multikulturní výchova – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Vzdělávání v Evropě a ve světě